

URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W IV KWARTALE 2015 R.

<http://bydgoszcz.stat.gov.pl/>

OPRACOWANIA SYGNALNE

Bydgoszcz, marzec 2016 r.

Szanowni Państwo,

Niniejsze opracowanie powstało w oparciu o wyniki ankietowego badania statystycznego **Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, realizowanego przez ankierów statystycznych – pracowników Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy.

Zgodnie z art. 12. ustawy o statystyce publicznej (tekst jednolity Dz.U. 2012 nr 0 poz. 591), **ankieterzy statystyczni** wykonują czynności w imieniu i na rzecz statystyki publicznej.

Podstawowym zadaniem ankierów jest pozyskanie, niemożliwych do uzyskania w innym trybie, kompletnych i rzetelnych informacji poprzez **przeprowadzenie wywiadu** bezpośredniego lub telefonicznego z osobami **w losowo wybranych** (na poziomie centralnym) **gospodarstwach** domowych i rolnych. Są to informacje dotyczące m.in.:

- pracujących, bezrobotnych, poszukujących pracy (niniejsze opracowanie na podstawie BAEL),
- dochodów, wydatków, w tym spożycia artykułów żywnościowych,
- warunków życia gospodarstw domowych, ubóstwa i społecznego wykluczenia,
- opinii społeczeństwa na temat sytuacji gospodarczej i finansowej kraju oraz możliwości oszczędzania,
- stanu wiedzy mieszkańców Polski na temat zdrowego trybu życia oraz przeciwdziałaniu chorobom i stosowania profilaktyki,
- korzystania z różnych form rekreacji i wypoczynku, w tym kultury,
- sytuacji edukacyjnej,
- hodowli zwierząt gospodarskich,
- zasiewów i zebranych plonów.

Wszystkie zebrane przez ankierów dane objęte są **ściśle tajną statystyczną** i wykorzystywane wyłącznie do wykonania zestawień zbiorczych i publikacji statystycznych, np. biuletynów, roczników statystycznych oraz obliczeń wskaźników niezbędnych do funkcjonowania gospodarki krajowej.

W związku z istotną rolą badań ankietowych w systemie badań statystycznych statystyki publicznej zwracam się do Państwa z prośbą o **udział i wsparcie udziału społeczeństwa** w badaniach statystyki publicznej.

Ankieterzy w czasie wizyty w wylosowanym mieszkaniu winni okazać **legitymację i upoważnienie** do wykonywanej pracy. Ich tożsamość można również potwierdzić w Urzędzie Statystycznym w Bydgoszczy i jego Oddziałach u koordynatorów badań ankietowych pod numerami telefonów:

Bydgoszcz – 52 3669 333, 52 3669 367, 52 3669 482, 52 3669 389,

Inowrocław – 533 304 738,

Toruń – 56 6117 146,

Włocławek – 54 2356 457.

Uprzejmie proszę o wsparcie realizacji **zadań publicznych** nałożonych na polską statystykę publiczną i przychylność wobec ankierów. Państwa życzliwe nastawienie pozwoli na efektywną realizację zadań oraz lepsze dostosowanie badań do potrzeb zgłaszanych przez użytkowników informacji statystycznych.

Z poważaniem

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

W. Zwara
Wioletta Zwara

Przedmiotem **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, prowadzonego od 1992 r. przez wszystkie urzędy statystyczne w Polsce, jest fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu przez osoby w wieku 15 lat i więcej. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym, a jego wyniki uogólniane są na populację generalną. W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część próby mieszkań, dzięki czemu możemy obserwować zmiany na rynku pracy w okresie całego kwartału.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siłę roboczą) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie. Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Do kategorii **bezrobotnych** zostały zaliczone osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższych kryteriów),
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność **bierna zawodowo** to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Od I kwartału 2015 r. w związku z zastosowaniem nowej klasyfikacji zawodów – KZIS 2014, dane o pracujących według zawodów nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat ubiegłych.

Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (NSP 2011). Wszelkie dane za okres od I kwartału 2010 r. do II kwartału 2012 r. uległy zmianie w stosunku do wcześniej opublikowanych.

Uwaga: W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w wierszach „Ogółem”, co jest wynikiem zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu (mniejsze niż 15 tys.).

Dane wstępne. Z uwagi na opóźnienia w opracowaniu danych demograficznych za III kwartał 2015 (spowodowanych wprowadzeniem przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nowego systemu rejestracji aktów stanu cywilnego) koniecznych do przygotowania mnożników uogólniających do BAEL, ponownie wykorzystane zostały dane demograficzne wg stanu w dniu 31.12.2014 r. W związku z tym — po skorygowaniu wag w oparciu o zaktualizowane szacunki demograficzne — prezentowane wyniki BAEL za IV kwartał 2015 r. mogą ulec zmianie.

TABL. 1. Podstawowe wyniki BAEL (dotyczy osób w wieku 15 lat i więcej)

WYSZCZEGÓLNIENIE	IV kwartał 2014 r.		III kwartał 2015 r.		IV kwartał 2015 r.	
	Kujawsko-Pomorskie	Polska	Kujawsko-Pomorskie	Polska	Kujawsko-Pomorskie	Polska
Współczynnik aktywności zawodowej w %	56,0	56,3	55,2	56,4	55,4	56,5
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,0	51,7	50,9	52,4	51,4	52,6
Stopa bezrobocia w %	10,7	8,1	7,6	7,1	7,3	6,9
Aktywni zawodowo w tys.	907	17427	918	17466	927	17485
pracujący	811	16018	847	16234	859	16276
bezrobotni	97	1410	70	1232	68	1208
Bierni zawodowo w tys.	714	13543	746	13496	745	13478

Według badania BAEL w okresie październik-grudzień 2015 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** w województwie kujawsko-pomorskim liczyła 927 tys. osób i było to o 20 tys. więcej niż w porównywalnym okresie 2014 r. i o 9 tys. więcej w stosunku do III kwartału 2015 r. (oznacza to wzrost odpowiednio o 2,2% i o 1,0%).

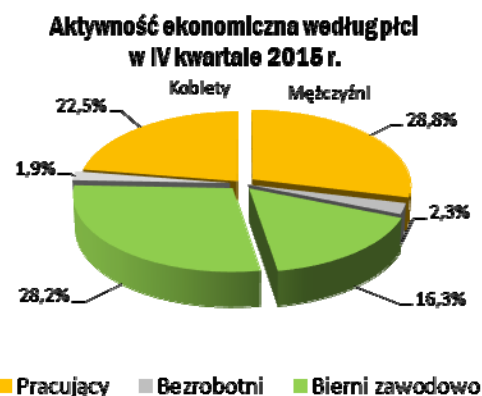
Aktywni zawodowo w województwie stanowili 5,3% ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo w kraju (5,2% w IV kwartale 2014 r. i 5,3% w poprzednim kwartale).

W stosunku do analogicznego okresu 2014 r. liczba pracujących zwiększyła się o 48 tys., tj. do poziomu 859 tys., a liczba osób bezrobotnych zmalała w tym czasie o 29 tys., tj. do poziomu 68 tys.

W IV kwartale 2015 r. odnotowano 745 tys. osób **biernych zawodowo** (44,6% ogólnej liczby ludności województwa w wieku 15 lat i więcej), tj. o 31 tys. więcej niż w IV kwartale 2014 r. i o 1 tys. mniej, niż w poprzednim kwartale. Osoby bierne zawodowo w kujawsko-pomorskim stanowiły 5,5% biernych zawodowo w kraju (rok wcześniej – 5,3%, a w III kwartale 2015 r. – 5,5%).

Aktywni zawodowo

Według badania BAEL w IV kwartale 2015 r. w województwie kujawsko-pomorskim liczba osób **aktywnych zawodowo** zwiększyła się o 2,2% w stosunku do analogicznego okresu 2014 r. (odnotowano spadek wśród mieszkańców miast o 1,5%, a wśród mieszkańców wsi – wzrost o 7,2%). W porównaniu z III kwartałem 2015 r. liczba aktywnych zawodowo wzrosła o 1,0% (w miastach o 1,2%, a na wsi o 0,7%). Wśród aktywnych zawodowo większość stanowili mieszkańcy miast (54,9%; w kraju udział ten był wyższy – 60,9%).

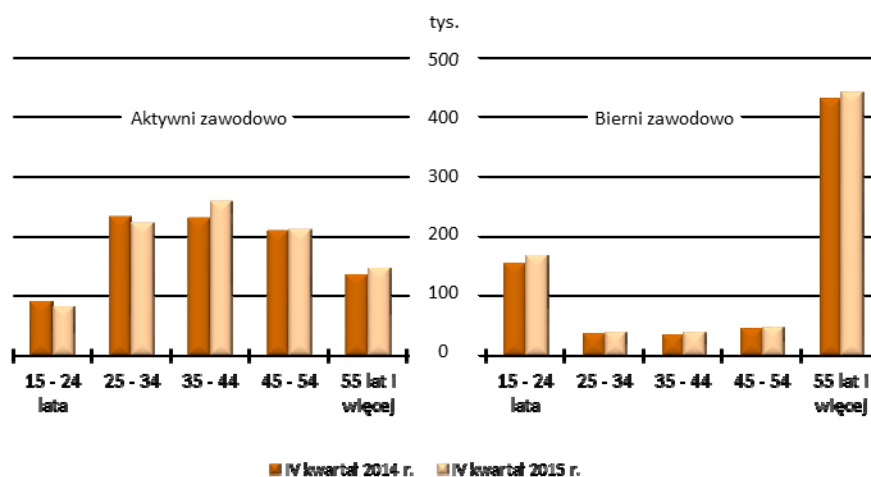

TABL. 2. Aktywność ekonomiczna ludności według płci oraz miejsca zamieszkania

WYSZCZEGÓLNIENIE A – IV kwartał 2014 r.=100 B – III kwartał 2015 r.=100	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni				
	w tysiącach					w %		
IV kwartał 2014 r.								
OGÓŁEM	1621	907	811	97	714	56,0	50,0	10,7
mężczyźni	774	512	467	46	262	66,1	60,3	9,0
kobiety	847	395	344	51	452	46,6	40,6	12,9
MIASTA	944	517	461	56	426	54,8	48,8	10,8
WIEŚ	678	390	349	41	288	57,5	51,5	10,5
III kwartał 2015 r.								
OGÓŁEM	1664	918	847	70	746	55,2	50,9	7,6
mężczyźni	797	510	476	34	287	64,0	59,7	6,7
kobiety	866	408	371	37	459	47,1	42,8	9,1
MIASTA	930	503	468	35	427	54,1	50,3	7,0
WIEŚ	734	415	379	36	319	56,5	51,6	8,7
IV kwartał 2015 r.								
OGÓŁEM	1672	927	859	68	745	55,4	51,4	7,3
A	103,1	102,2	105,9	70,1	104,3	x	x	x
B	100,5	101,0	101,4	97,1	99,9	x	x	x
mężczyźni	793	521	483	38	272	65,7	60,9	7,3
A	102,5	101,8	103,4	82,6	103,8	x	x	x
B	99,5	102,2	101,5	111,8	94,8	x	x	x
kobiety	879	407	376	31	473	46,3	42,8	7,6
A	103,8	103,0	109,3	60,8	104,6	x	x	x
B	101,5	99,8	101,3	83,8	103,1	x	x	x
MIASTA	948	509	468	42	439	53,7	49,4	8,3
A	100,4	98,5	101,5	75,0	103,1	x	x	x
B	101,9	101,2	100,0	120,0	102,8	x	x	x
WIEŚ	724	418	391	27	306	57,7	54,0	6,5
A	106,8	107,2	112,0	65,9	106,3	x	x	x
B	98,6	100,7	103,2	75,0	95,9	x	x	x

Spośród 927 tys. osób aktywnych zawodowo najliczniejszą grupą wiekową, liczącą 260 tys. osób, byli 35–44-latkowie – 28,0% ogólnej liczby aktywnych zawodowo (rok wcześniej 25,7%, a w III kwartale 2015 r. – 26,6%). Znaczącą grupę (224 tys.) stanowiły także osoby w wieku 25–34 lata – 24,2% ogólnej liczby (w analogicznych okresach odpowiednio 25,9% i 25,5%).

Aktywność ekonomiczna ludności według wieku

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2015 r. ukształtował się na poziomie 55,4%, tj. o 1,1 p. proc. niższym niż w kraju (o 0,6 p. proc. niższym niż w IV kwartale 2014 r. i o 0,2 p. proc. wyższym niż w poprzednim kwartale). Wysokość współczynnika sytuuje województwo kujawsko-pomorskie na 8. miejscu w gronie 16 województw, za lubelskim i małopolskim (po 56,0%), a przed dolnośląskim (55,2%). Najwyższą wartość odnotowano w województwie mazowieckim (62,0%), a najniższą w zachodniopomorskim (52,2%). Mężczyźni aktywni zawodowo w wieku 15 lat i więcej stanowili 65,7% ogólnej liczby mężczyzn (rok wcześniej 66,1%, a w poprzednim kwartale 64,0%), a wśród kobiet współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 46,3% (w porównywanych kwartałach odpowiednio 46,6% i 47,1%). W miastach współczynnik ten wyniósł 53,7% (wobec 54,8% rok wcześniej i 54,1% w poprzednim kwartale) i był niższy niż na wsi, gdzie osiągnął wartość 57,7% (wobec odpowiednio 57,5% i 56,5%).

Rozpatrując wiek badanych, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej (86,4%) odnotowano wśród osób w wieku 35-44 lata, najniższy natomiast (25,2%) w grupie osób w wieku 55 lat i starszych. W porównaniu z analogicznym okresem 2014 r. współczynnik w pierwszej z wymienionych grup wzrósł o 0,1 p. proc., a w drugiej o 1,2 p. proc. W stosunku do poprzedniego kwartału w pierwszej grupie współczynnik wzrósł o 0,2 p. proc., a w drugiej o 0,5 p. proc.

W województwie kujawsko-pomorskim wśród osób aktywnych zawodowo najwięcej, bo 29,2% ogólnej ich liczby, ukończyło zasadniczą szkołę zawodową (271 tys. osób); udział tej grupy w IV kwartale 2014 r. wyniósł 32,2%, a w poprzednim kwartale – 30,3%. Najmniejszą grupę (64 tys. osób; 6,9% ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo) stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (w porównywanych kwartałach odpowiednio 7,3% i 6,5% ogólnej liczby).

Analizując poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej dotyczył osób, które ukończyły szkołę wyższą i wyniósł 82,3%, (odnotowano wzrost w stosunku do IV kwartału 2014 r. o 2,0 p. proc., a w porównaniu z poprzednim kwartałem – o 2,6 p. proc.). Z kolei na najniższym poziomie współczynnik ten ukształtował się wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym i wyniósł 18,7%, co oznacza spadek w stosunku do IV kwartału 2014 r. o 0,5 p. proc., a w porównaniu z poprzednim kwartałem – wzrost o 0,7 p. proc.

TABL. 3. Współczynnik aktywności zawodowej według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał
	w %		
OGÓŁEM	56,0	55,2	55,4
Osoby w wieku:			
15–24 lata	37,1	36,3	32,5
25–34	86,1	83,3	84,8
35–44	86,3	86,2	86,4
45–54	81,4	80,4	81,2
55 lat i więcej	24,0	24,7	25,2
produkcyjnym	73,3	72,0	72,5
15–64 lata	67,2	65,9	66,3
Osoby z wykształceniem:			
Wyższym	80,3	79,7	82,3
Policealnym i średnim zawodowym	66,6	67,7	66,6
Średnim ogólnokształcącym	56,4	52,2	50,3
Zasadniczym zawodowym	61,1	57,7	58,0
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	19,2	18,0	18,7

TABL. 4. Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
w tysiącach					
IV kwartał 2014 r.					
OGÓŁEM	1621	907	811	97	714
Wyższe	264	212	200	12	52
Policealne i średnie zawodowe	356	237	216	21	119
Średnie ogólnokształcące	179	101	86	15	78
Zasadnicze zawodowe	478	292	256	36	187
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	344	66	52	13	279
III kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	1664	918	847	70	746
Wyższe	276	220	214	6	56
Policealne i średnie zawodowe	393	266	248	17	127
Średnie ogólnokształcące	180	94	86	8	86
Zasadnicze zawodowe	482	278	250	29	204
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	333	60	50	10	273
IV kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	1672	927	859	68	745
Wyższe	299	246	236	10	54
Policealne i średnie zawodowe	392	261	250	11	132
Średnie ogólnokształcące	171	86	79	7	85
Zasadnicze zawodowe	467	271	242	29	196
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	342	64	52	12	278

Pracujący

Według badania BAEL w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2015 r. osób **pracujących** było 859 tys., tj. 92,7% wszystkich aktywnych zawodowo w województwie (*w kraju 93,1% udziału*). Liczba pracujących zwiększyła się w stosunku do analogicznego okresu 2014 r. o 48 tys., a w odniesieniu do III kwartału 2015 r. – o 12 tys. Większość pracujących, czyli 468 tys. osób, stanowili mieszkańcy miast (54,5% udziału; *w kraju 61,2%*). Liczebność tej grupy wzrosła o 1,5% w stosunku do IV kwartału 2014 r., a w porównaniu z poprzednim kwartałem nie zmieniła się. Pracujących zamieszkałych na wsi było 391 tys., co oznacza wzrost odpowiednio o 12,0% i o 3,2%. W analizowanym kwartale 2015 r. mężczyźni stanowili 56,2% ogólnej liczby pracujących, a ich liczba (483 tys. osób) była wyższa o 3,4% w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r. i o 1,5% niż w III kwartale 2015 r. Liczba pracujących kobiet (376 tys. osób) zwiększyła się w stosunku do IV kwartału 2014 r. o 9,3%, a w porównaniu z poprzednim kwartałem o 1,3%.

Najliczniejszą grupę wiekową wśród pracujących stanowiły osoby w wieku 35–44 lata (27,9% ogólnej liczby pracujących; wobec 26,8% w IV kwartale 2014 r., jak i w poprzednim kwartale) oraz 25–34-latkowie (24,0% ogólnej liczby pracujących; wobec odpowiednio 25,3% i 25,9%).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia wśród pracujących, najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 29,1% ogólnej liczby pracujących (w porównywanych okresach odpowiednio 26,6% i 29,3%).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2015 r. wyniósł 51,4% (w kraju 52,6%), co oznacza wzrost o 1,4 p. proc. w porównaniu z IV kwartałem 2014 r. i o 0,5 p. proc. w stosunku do poprzedniego kwartału. *Wśród 16 województw kujawsko-pomorskie zajęło (wraz z opolskim) 8. miejsce pod względem wysokości omawianego wskaźnika, za województwem dolnośląskim (51,8%), a przed podlaskim (51,2%). Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w województwie mazowieckim (58,1%), a najniższą w podkarpackim (48,0%).* W grupie mężczyzn wskaźnik osiągnął poziom 60,9%, co w porównywanych okresach oznacza wzrost odpowiednio o 0,6 p. proc. i o 1,2 p. proc.

W najlepszej sytuacji w badanym okresie były osoby w wieku 35–44 lata – wskaźnik zatrudnienia w tej grupie wyniósł 79,7% (odnotowano spadek o 0,7 p. proc.

w porównaniu z IV kwartałem 2014 r. i o 0,5 p. proc. w stosunku do poprzedniego kwartału). Natomiast najniższy wskaźnik zatrudnienia (24,4%) odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej (w stosunku do porównywanych okresów odpowiednio wzrost o 2,3 p. proc. i o 1,4 p. proc.).

Analizując poziom wykształcenia ankietowanych można zauważyć, iż najwyższy wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób z wykształceniem wyższym i wyniósł 78,9%, co oznacza wzrost w porównaniu z IV kwartałem 2014 r. o 3,1 p. proc., a w stosunku do poprzedniego kwartału – o 1,4 p. proc. Najniższy wskaźnik odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 15,2% (w stosunku do porównywanych kwartałów odpowiednio wzrost o 0,1 p. proc. oraz o 0,2 p. proc.).

W IV kwartale 2015 r. w województwie kujawsko-pomorskim w **sektorze prywatnym** pracowało 662 tys. osób, czyli 77,1% ogólnej liczby pracujących. Wśród osób pracujących w prywatnych przedsiębiorstwach 61,5% stanowili mężczyźni (62,9% w IV kwartale 2014 r. i 61,0% w poprzednim okresie). Wśród 197 tys. osób pracujących w **sektorze publicznym** większość, bo 61,4%, stanowiły kobiety (odpowiednio 59,6% i 59,3% udziału).

TABL. 5. Wskaźnik zatrudnienia według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał
	w %		
OGÓŁEM	50,0	50,9	51,4
Osoby w wieku:			
15–24 lata	27,5	29,9	27,1
25–34	75,1	77,9	78,0
35–44	80,4	80,2	79,7
45–54	74,8	75,6	76,6
55 lat i więcej	22,1	23,0	24,4
produkcyjnym	65,5	66,4	67,1
15–64 lata	60,0	60,9	61,3
Osoby z wykształceniem:			
Wyższym	75,8	77,5	78,9
Policealnym i średnim zawodowym	60,7	63,1	63,8
Średnim ogólnokształcącym	48,0	47,8	46,2
Zasadniczym zawodowym	53,6	51,9	51,8
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	15,1	15,0	15,2

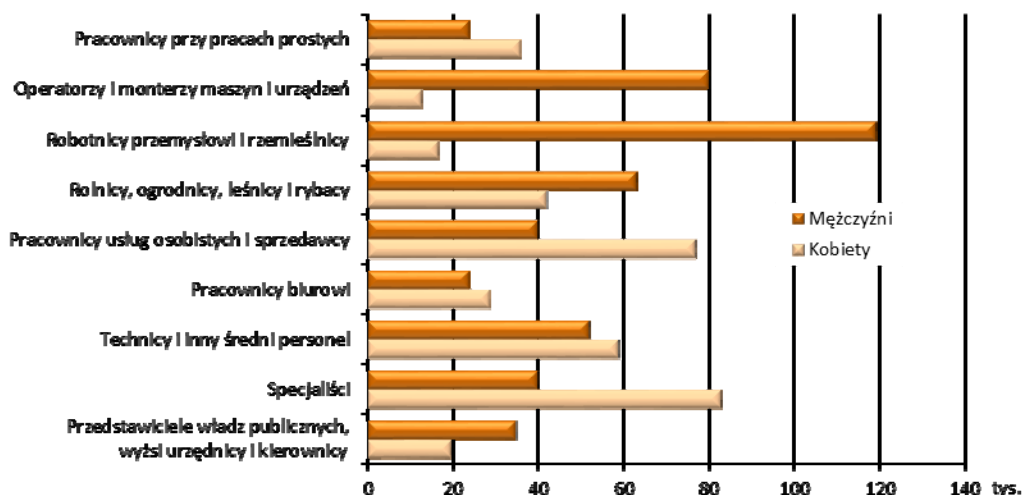
TABL. 6. Pracujący według statusu zatrudnienia

WYSZCZEGÓLNIENIE	IV kwartał 2014 r.			III kwartał 2015 r.			IV kwartał 2015 r.		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tysiącach								
OGÓŁEM	811	467	344	847	476	371	859	483	376
Sektor publiczny	193	78	115	199	81	118	197	76	121
Sektor prywatny	618	389	229	649	396	253	662	407	255
pracownicy najemni	438	276	162	478	291	187	481	291	190
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	158	108	50	151	99	52	161	110	51
pomagający członkowie rodzin	22	5	17	19	5	14	20	6	13

W okresie październik-grudzień 2015 r. z pracy najemnej utrzymywało się 678 tys. osób (w obu sektorach własności), a ich udział w stosunku do ogólnej liczby pracujących ukształtował się na poziomie 78,9% (77,7% w IV kwartale 2014 r. i 79,9% w poprzednim kwartale). Grupa pracodawców oraz pracujących na własny rachunek liczyła 161 tys. osób, stanowiąc 18,7% ogólnej liczby pracujących w województwie (w analizowanych okresach odpowiednio 19,5% i 17,8%).

Pracujący według płci i zawodów w IV kwartale 2015 r.

Najliczniejszą grupę zawodową w województwie kujawsko-pomorskim tworzyli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 136 tys. osób, czyli 15,8% ogólnej liczby pracujących. Mężczyźni stanowili większość wśród: robotników przemysłowych i rzemieślników (87,5% pracujących w tej grupie), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (86,0%), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (62,5%) oraz wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków (60,6%). Kobiety przeważały natomiast wśród: specjalistów (68,0%), pracowników usług i sprzedawców (65,8%), pracowników wykonujących prace proste (60,0%), pracowników biurowych (54,7%) oraz wśród techników i innego średniego personelu (53,2%).

Bezrobotni

Według badania BAEL w IV kwartale 2015 r. w województwie kujawsko-pomorskim populacja bezrobotnych liczyła 68 tys. osób, czyli 5,6% ogólnej liczby bezrobotnych w kraju. Liczba osób pozostających bez pracy zmalała w skali roku o 29,9%, a w stosunku do ubiegłego kwartału – o 2,9%. Wśród osób poszukujących pracy przeważali mieszkańcy miast, których udział wyniósł 61,8% (w kraju – 57,3%). W analizowanym kwartale bezrobotni mężczyźni liczyli 38 tys. osób, tj. o 17,4% mniej niż przed rokiem i o 11,8% więcej niż III kwartale 2015 r. Liczebność bezrobotnych kobiet (31 tys.) zmalała o 39,2% w odniesieniu do IV kwartału 2014 r., a w porównaniu z poprzednim kwartałem – o 16,2%.

TABL. 7. Stopa bezrobocia według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał
	w %		
OGÓŁEM	10,7	7,6	7,3
Osoby w wieku:			
15–24 lata	24,7	17,6	18,1
25–34	12,8	6,8	7,6
35–44	6,9	7,0	7,7
45–54	7,6	6,0	5,7
55 lat i więcej	8,0	6,8	3,4
produkcyjnym	10,7	7,8	7,5
15–64 lata	10,7	7,7	7,4
Osoby z wykształceniem:			
Wyższym	5,7	2,7	4,1
Policealnym i średnim zawodowym	8,9	6,4	4,2
Średnim ogólnokształcącym	14,9	8,5	8,1
Zasadniczym zawodowym	12,3	10,4	10,7
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	19,7	16,7	18,8

Wśród bezrobotnych w podziale według wieku badanych (nie licząc grupy 55-latków i osób starszych, którzy stanowili 7,4% ogólnej liczby bezrobotnych) udziały grup wiekowych w strukturze rozkładały się pomiędzy 17,6% (osoby w wieku 45–54 lata), a 29,4% (wśród osób w wieku 35–44 lata).

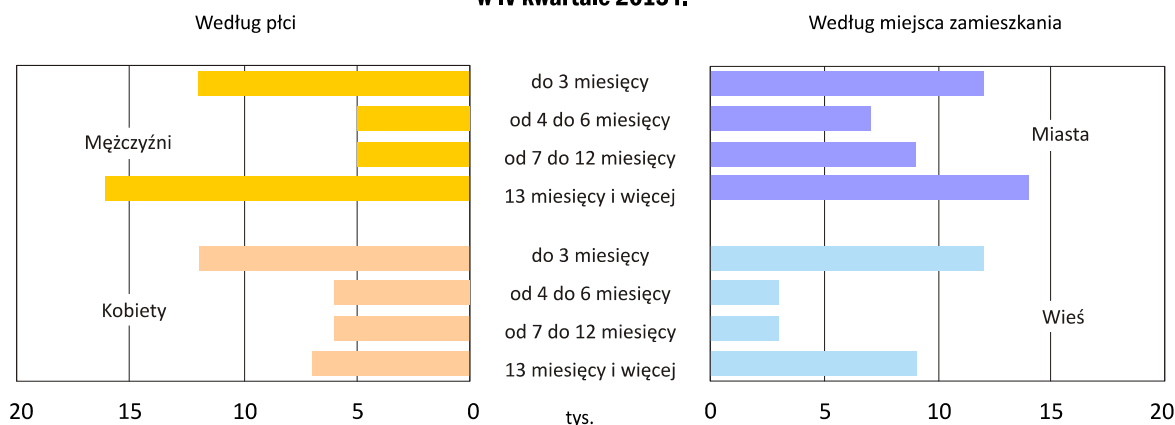
Pod względem poziomu wykształcenia nadal najliczniejszą grupę bezrobotnych (42,6% udziału) stanowiły osoby, które ukończyły zasadniczą szkołę zawodową – 29 tys. osób.

W analizowanym kwartale 2015 r. **stopa bezrobocia** w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 7,3%, co oznacza spadek w skali roku o 3,4 p. proc. (w kraju wskaźnik wyniósł 6,9%, spadek w skali roku o 1,2 p. proc.). Pod względem stopy bezrobocia według badania BAEL, kujawsko-pomorskie uplasowało się na 12. miejscu wśród 16 województw, za zachodniopomorskim (7,2%), a przed warmińsko-mazurskim (8,0%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wielkopolskim (4,9%), a najwyższą w podkarpackim (11,7%). W porównaniu z analogicznym okresem 2014 r. stopa bezrobocia wśród kobiet spadła o 5,3 p. proc. i wyniosła 7,6%, a wśród mężczyzn spadła o 1,7 p. proc., tj. do poziomu 7,3%. W stosunku do poprzedniego kwartału stopa bezrobocia zmalała o 0,3 p. proc. (w kraju o 0,2 p. proc.). Wśród kobiet zmalała o 1,5 p. proc., a wśród mężczyzn wzrosła o 0,6 p. proc.

W IV kwartale 2015 r. nadal na najwyższym poziomie (18,1%) utrzymywała się stopa bezrobocia w grupie osób w wieku 15–24 lata; najniższy poziom odnotowano w grupie osób w wieku 55 lat i więcej (3,4% – przy współczynniku aktywności zawodowej na poziomie 25,2%) oraz w grupie 45–54-latków (5,7%). Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia w IV kwartale 2015 r., stopa bezrobocia osiągnęła najniższą wartość w grupie osób z wykształceniem wyższym (4,1%), zaś najwyższą wartość odnotowano wśród osób mających wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (18,8%).

Analizując **czas poszukiwania pracy** widać, iż najliczniejszą grupę (35,3%) stanowili poszukujący pracy do 3 miesięcy włącznie (zmniejszenie udziału w porównaniu z IV kwartałem 2014 r. o 5,9 p. proc., a w stosunku do poprzedniego kwartału – zwiększenie o 9,6 p. proc.). W tej kategorii osób było po 12 tys. mieszkańców wsi i miast. Najmniejszą grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy od 4 do 6 miesięcy (14,7% udziału), co oznacza zwiększenie udziału w porównaniu z IV kwartałem 2014 r. o 2,3 p. proc., a w porównaniu z poprzednim kwartałem – zmniejszenie o 2,4 p. proc. W tej grupie bezrobotnych mieszkańców wsi było 3 tys., a miast – 7 tys.

Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy w IV kwartale 2015 r.

Przeciętny czas poszukiwania pracy w IV kwartale 2015 r. przez osoby bezrobotne zamieszkałe w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł 11,3 miesiąca.

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni jako **metody poszukiwania pracy** najczęściej wybierali: pośrednictwo biur pracy (79,4%), zamieszczanie oferty, odpowiadanie na ogłoszenia, przeglądanie ogłoszeń w prasie (76,5%), pomoc krewnych i znajomych (70,6%); rzadziej zaś poszukiwanie bezpośrednio w zakładach pracy (61,8%).

TABL. 8. Bezrobotni według wybranych metod poszukiwania pracy

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Metody poszukiwania pracy			
		poprzez biura pracy	poprzez ogłoszenia w prasie	poprzez krewnych i znajomych	bezpośrednio w zakładach pracy
w tysiącach					
IV kwartał 2014 r.					
OGÓŁEM	97	75	81	68	52
Miasta	56	41	47	39	27
Wieś	41	34	34	29	25
III kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	70	58	57	50	44
Miasta	35	26	28	23	21
Wieś	36	32	29	27	23
IV kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	68	54	52	48	42
Miasta	42	34	31	28	27
Wieś	27	20	21	20	15

Bierni zawodowo

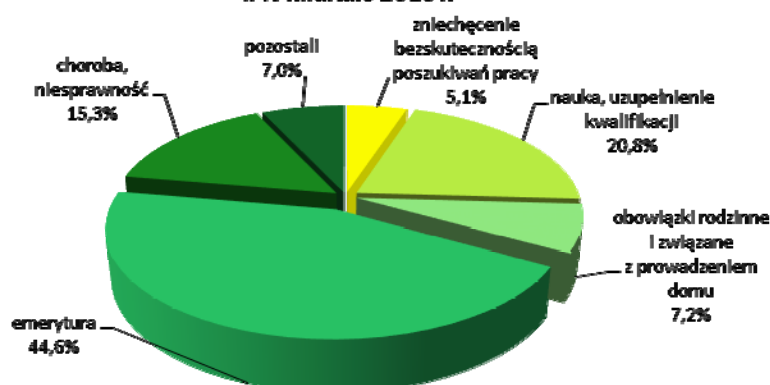
Według badania BAEL w IV kwartale 2015 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano wzrost populacji **biernych zawodowo** w stosunku do analogicznego okresu 2014 r. o 4,3%, a w porównaniu z poprzednim kwartałem – spadek o 0,1%.

Większość z 745 tys. biernych zawodowo stanowili mieszkańcy miast (58,9% udziału, w kraju – 60,5%) oraz kobiety (63,5% udziału; w kraju – 61,5%). Ponad połowa osób biernych zawodowo to osoby w wieku 55 lat i starsze (59,3% udziału; wobec 60,6% w analogicznym okresie 2014 r. i 60,5% w poprzednim kwartale). Znaczący był również udział osób w wieku 15–24 lata – 23,0% ogólnej liczby biernych zawodowo (w analizowanych kwartałach odpowiednio 22,1% i 21,6%).

W strukturze biernych zawodowo mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, przyjmując za kryterium poziom wykształcenia, najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (278 tys. osób), a ich udział w ogólnej liczbie biernych zawodowo wyniósł 37,3% (w IV kwartale 2014 r. – 39,1%, a w III kwartale 2015 r. – 36,6%).

W okresie październik-grudzień 2015 r. bierni zawodowo nieposzukujący pracy, jako najczęstszą przyczynę nieposzukiwania (poza emeryturą – taki powód podaje 330 tys. osób), wymieniali naukę i uzupełnianie kwalifikacji (154 tys. osób) oraz chorobę i niesprawność (113 tys. osób). Osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwań pracy w województwie kujawsko-pomorskim było 38 tys.

Bierni zawodowo według przyczyn nieposzukiwania pracy w IV kwartale 2015 r.

Autor opracowania: Piotr Kacprowicz, tel. 52 3669367

– Wydział Badań Ankietowych – pod kierunkiem Anny Wilskiej

Redakcja merytoryczna, techniczna, skład i grafika komputerowa: Adam Mańkowski, Magdalena Miśko

– Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Informatorium: e-mail InformatoriumUSBGD@stat.gov.pl, tel. 52 3669400